

[Transcript] Dagens Eko / MP-toppens kontroversiella framgångssaga - splittrar väljare och parti

Helena Daniel Helden, som snart kan bli miljöpartiets nya språkrör.
Han är en av miljöpartiets mest kända politiker, men också kontroversiella.
Han är en person som väcker känslor, både bland väljarna och i sitt eget parti.
Det här är dagens eco med Robin Olin.
Idag om MP-toppens kontroversi är en av de flesta som har kommit.
Opens kontroversiella framgångssaga splittrar både väljare och parti.
Stockholm november 2021.
Det var väldigt oväntat att gå lite lustigt.
På Skeppsbron stannar för bipasserande och förundras.
Några tar foton, andra skrattar.
Men den ser otroligt gedigen ut.
En ny staty har rests. Men ingen vet vem som står bakom den.
Ponsnären är okända, bara att dök upp häromdan.
Verket, som enligt plaketten, heter Före sin tid.
Är branschfärgat och föreställer Daniel Helden dåvarande Trafikborgaråd i Stockholm.
Statyn föreställer Helden på en elsparkcykel med en handrest överhuvudet.
På plaketten står det att Helden citat.
Oreda arbete söker rädda världens klimat och Stockholms trafik.
Jag blev förvånad att nån har gett sig på att göra en fullskalig staty.
Jag funderade på om man skulle ställa en slussen där Johan skulle stå.
Då kan jag åka in på en elsparkcykel för att kungen rider in i stan.
Ett dygn senare plockar trafikkontoret ner den mystiska statyn.
Snart visar det sig att det är SVT-satyrprogram svenska nyheter-
- som stått bakom initiativet.
Ja, det är jag som är den okända konstnären som har jackat Stockholm-
på ett smart sätt hela veckan. Det är jag som har finansierat statyn av Daniel Helden.
Denna urbana elsparkcykel ridar kan hitta lösningar på allt-
och ofta är det dåliga lösningar.
Gäste Helene Gisén, politisk kommentator på Ekot.
Men Helene, om vi tar det här från början, Daniel Helden-
var skulle du börja berättelsen om hans politiska engagemang?
Hans intresse för miljöpolitik växte tidigt-
redan under 1980-talets kärnkraftsdebatt, enligt honom själv.
Jag tycker generellt att man börjar lyda lagen-
men att det finns alldeles för många tillfällen-
som det man kan överskriva den här gränsen.
Tidigt 2012 tar han en filosofiedoktorexamen i stadsvetenskap-
i Stockholms universitet. Då väljer han att skriva sin doktors-
avhandling om allmstriden.
Det här är konstregorden klockan två i nät.
Den har väldigt uppmärksammade samman drabningen som var mellan polis-
och demonstranter i maj 1971-
och som ibland sägs var startskottet på den moderna miljörörelsen.

[Transcript] Dagens Eko / MP-toppens kontroversiella framgångssaga - splittrar väljare och parti

Stenar och sand kastades mot polisen-
och för att försvara sig använder polisen hundar i batongen.
Bakgrunden till den där striden var kommunens planer-
på att riva ett antal almträdig konststrädgården-
för att bygga en tunnelbanestation där.
Det var något som massvis av demonstranter-
i alla samhällsskikt faktiskt lyckades stoppa.
När det gäller civilolyn kan man, om man har speciella skäl-
som ryms inom de gränser som man kan se för civilolyn-
då kan man bryta mot lagen.
Men det kan inte vara nånting som man kan ägna så dagligen.
Men vad säger det dig att han väljer den här almstriden och forskar på?
Där väcktes väl hans engagemang helt enkelt för stadsmiljöfrågor och så där?
Efter allmänna har vi tänkt oss att ta upp regionplanen.
Vi har i själva verket redan gjort det.
Det blir en miljon människor till här inom 30 år och 300 000 bilar.
Och det blir så negativa konsekvenser av det.
Och från det då in i partipolitiken?
Ja, han flyttade till Gnesta, han blev kommunpolitiker där-
innan han 2011 väljs till nytt oppositionsborgaråd-
för Miljöpartiet i Stockholm stad.
Då bland också partisk gruppledare i Stockholms kommun förmäktiga-
och det här är en tid där Miljöpartiet har en rejäl medvind-
i opinionen och hel delen, han gör sig ganska snart ett namn-
som en person som inte är rädd för att synas och höras.
I en intervju med Dagens Nyheter i 2012 säger han till exempel-
att han är helt övertygad om att Miljöpartiet kommer-
och går över 20 % i valgad opinionen.
Då, hur kaxigt det är då?
Ja, men då ligger de högt i opinionen, inte minst i Stockholm.
Men sen i valet 2014 röstar bara 14 % av Stockholmsarna-
på Miljöpartiet i kommunvalet, långt ifrån de 20 som hel delen tippade på.
Men han blir i alla fall trafikborgaråd i den nya-
rödgrön rosa kommunala styret i Stockholm.
Och det är väl då som allmänheten börja få upp ögonen för honom.
Själv är det nu Stockholms trafikborgaråd?
Ja.
Hur kommer det att märkas?
Vi kommer ju se till att vi prioriterar igång psykologiskt trafiks-
och det här kommer det att märkas.
I det här skedet så handlar det mycket om hans politiska vision-
som sticker i ögonen på framför allt bilägare i Stockholmsområdet.
Istället för att fortsätta låsa in oss i 50-talets avgas-

[Transcript] Dagens Eko / MP-toppens kontroversiella framgångssaga - splittrar väljare och parti

och motorvägsideal måste vi möta framtiden med nya utmaningar.
Helden är likhet med många i sitt parti, vad man kan kalla för en antibilist.
Han vill att Stockholms ska bli en cykel- och promenadstad-
och han vill att bilarna ska ta mindre plats.
Och det här arbetet påbörjas under den här tiden.
Det ska bli dyrare upparkera fel i Stockholm.
I årsskiftet förändras trängsel av giften i Stockholm.
Avgiften höjs i innerstan och införs på Essing i leden.
För att få bort ännu fler bilar kan man kanske konstatera-
så blir det från och med i dag Svedenborgs gatan, Gågatan.
Utöver det vill Miljöpartiet införa så kallade miljösonar i Stockholm.
Stockholm förbjuder gamla bilar i delar av centrala Stockholmen.
Det är på något sätt ett slag mot bilisterna i stan.
Ja, i högsta gradgiv.
Hej Daniel.
Daniel Heldén.
Hur tänkte det egentligen?
En minoritetsflane som får bestämma och härja hejvilt-
en miljötalibarn som jag kallar honom Daniel Heldén.
Är det bara gångtraffekantarna som räknas enligt Heldén?
Nej, de hatar också honom för det är nämligen han som har hand om snörrejningen.
Ja, så här sopsaltade rena och fina har många cykelstråk i Stockholm varit-
i många år, samtidigt som gångbanan ser ut så här.
Det tycker jag är helt sjukt. Det ska ju vara lika bra på totalen som på cykelbanan.
Det är ju värdelöst, det var lika lant förra året.
Om vi går till valet som följer det här i 2018, vad händer då?
Då får Stockholms kommun fullmaktighet nytt styre bestående av de fyra allianspartierna.
Miljöpartiet i Stockholm stad har tappat kraftigt från 14 % till 8 %.
Men Daniel Heldén lyckas behålla sitt jobb som trafikborgaråd.
Miljöpartiet lämnar det rödgrön rosa samarbetet och ställer sig-
tillsammans med alliansen i det nya grön blåa majoriteten.
Det här var väldigt oväntat och det fick stor uppmärksamhet.
Det här sticker i ögonen på många väljare, både till höger och till vänster.
Jag förstår en hel del av de som nu har starka känslor runt det här.
Vad som har hänt är att vi fick inte majoritet efter valet-
för att få ett stabilt bra styr och kunna gå vidare med en offensiv klimat- och miljöpolitik-
behövde göra det här princip. Det handlar också om att hålla borta ST.
Annars hade de varit vågmästare i alla nämnder och i fullmäktige.
Det vet man aldrig var det här landet någonstans.
Okej, så då sitter han kvar helt enkelt, Daniel Heldén, här.
Fast i en helt annan kollektion till höger. Vad blir hans nästa strid?
Det är också vid det här laget som elsparkcyklarna gör sitt intol på Stockholmsgator.
Det har varit rätt enformigt när vi tagit här i Stockholm, men sen kommer det nånting kul.

[Transcript] Dagens Eko / MP-toppens kontroversiella framgångssaga - splittrar väljare och parti

Plötsligt fanns det elsparkcyklar i Stockholm.

Det där blir en riktig vattendelare, där Heldén uppfattas ta parti för användandet av elsparkcyklar.

Det är en massa smarta människor som har producerat nya sätt att förflytta sig på.

De är på väg in helt enkelt. Det befinner oss i en form av paradigmskifte, hur man förflyttar sig.

Han är ju en politiker som vill vara modern. Han vill vara urban.

Det här passar precis in i hans profil.

Men det går inte att köra laxaktier, Mark.

Det är ganska roligt att konstatera att han väldigt ofta åker elsparkcykler i olika klipp-
-på intervjuer och sånt där.

Det verkar finnas ett stort behov av dem.

Många använder dem och fascinerar att det är så många olika typer av människor som kör dem.

Det är så han gör antre elxaktier i bild.

Det är en så tack för idag att åka vidare i stangen.

Men det blir ju väldigt mycket kritik, det är för att de här elsparkcyklarna står parkerade överallt.

De slängs, ligger kors och tvärs på alla trottnaror, så var det ju i början.

Man hade ju ingen ordning alls. På Tängnegatan låg han sig en cykel tvärs över trottarien.

Man svänger ut kors och tvärs om man genar över körbanor och cyklar mot rätt.

Det är ingen bra trafikmiljö alls.

Men han var en förkämpare för detta.

Men även om man som Stockholm kan hamna massa olika känslor kring de här olika frågorna om
trafiken-

-så är det ju ganska fixerat åt i Huvudstan.

När kliver han ut på den nationella arenan mer?

Kanske är han av mer kända trafikborgarådan genom tiderna i Stockholm.

Kandidera till Riksdagen 2022.

Ja, men det gör han ju inför valet 2022.

Då bestämmer han sig för att lämna lokalpolitiken och istället kandidera till Riksdagen.

Han motiverar därmed att han märker i den kommunala politiken att det är så många frågor-
-på Riksplanen som styr över kommunpolitikerna, så nu vill han vara med och påverka på den
nationella nivån.

Så slår vi i väggen av nationella lagar och regler och myndigheter som ställer till det.

Så då ställer han upp för Miljöpartiet i Riksdagsvalet?

Ja, det gör han. Och under valrörelsen så blir han återigen kontroversiell.

Då har han valafficher på sig själv runt om i Stockholm utan Miljöpartiets logotyp.

Det står bara helden och ser den pil åt höger mot namnet där.

Och sen är det Pyttesmåbokstöver Riksdagsvalet 2022.

Det är inte lika viktigt.

Och så står det Trafikborgaråd i Stockholm och Miljöpartiet de gröna står med
Pyttepyttepyttesmåbokstöver då.

Och vad ska man säga? Designen? Måste det vara någon byrå eller nåt som har gjort det här?

Eller tyvärr nån sitter hemma med Photoshop?

Det är det andra majer. Det ser ut lite grann som nån elev på konstfack har gjort som ett arbetsprov.

Men att hålla på och trycka upp egna grejer så här, det måste ju kosta pengar.

[Transcript] Dagens Eko / MP-toppens kontroversiella framgångssaga - splittrar väljare och parti

Ja, och då var det så här att lokalavdelningen för Miljöpartiet gav alla som ville bedriva personvarskampanjen 5 000 kronor var.

Det är ju små pengar. Resten av hans kampanj med flygblad och affischer betalade han nu regen ficka, är lite uppgift.

Men det här väcker viss irritation. Det uppfattas också som en protest mot partiet då.

Det finns en kritik från Miljöpartiet i Stockholm, eller i alla fall helden själv, mot riksvalkampanjen.

Där partiet har bestämt sig för att låna gamla socialdemokratiska slogans.

Man skriver till exempel alla ska med när Sverige ställer om.

Och det är att såsarna länge använt.

Ja, alla ska med i gammalt klassiskt socialdemokratisk parol.

Och man vill också bygga det nya gröna folkhemmet.

Det är begrepp som har inte haft tidigare socialdemokratiska partiledare än Göran Persson tidigare statsminister också.

Helden vill att Miljöpartiet ska ha bättre självförtroende än så.

Och Miljöpartiet i Stockholm trycker också upp egna fischer med Miljöpartilåga då.

Med mycket mer fokus på miljö och klimat, som man anser då att rikskampanjen saknar.

Så att det blev en affischstrid mellan lokala nivån och riksnivån.

Man har en spricka här, inte bara i designen och måttorna, utan också i politiken.

Redan där, ja.

Vi har idag haft tre mandater. Jag står på fjärde plats.

Så jag hoppas verkligen att vi hamnar så högt att jag är inne på en gång.

Daniel Helden kommer in i Riksdagen och jag sitter han sen förra hösten.

Hej och välkomna till den här presskonferensen.

Den 20 oktober 2023 kallar Miljöpartiet till prästräff på Södermalm i Stockholm.

Och så föreslår vi Daniel Helden.

Partiets valberedning presenterar sitt förslag till nytt manligt språkrör, Daniel Helden.

Daniel Helden var valberedningens förslag.

Just man glömmer att det var ju nyheten egentligen från början, men det försvann ju.

Men prästräffen har skjutits upp ett dygn, och hela händelsen överskuggas av mediauppgifter kring en konflikt i partiotoppen.

Ja, det där har ju varit väldigt turbulent, får man ju säga.

I går skulle man ha haft en prästräff klockan 10.

I lite källor till Ekot och Svenska Dagbladet ska det nuvarande språkröret märta sten vi inte har velat medverka tillsammans med Daniel Helden.

Hon ville då helt enkelt inte medverka på en prästräff tillsammans med honom.

Vilket skulle vara anledningen till att prästräffen skjutits upp.

Och visst är det så att Helden inte är stenervis favorit?

Ja, men så är det, och det får man säga blev lite påtagligt i morse på den här prästräffen tycker jag.

Stenevi dementerar sina uppgifterna, men flera politiska kommentatorer pekar på att stämningen på den här prästräffen är påtagligt frostig.

Tornet, ni kommer funka bra tillsammans.

Absolut. Vi har samarbetat i Riksdagsgruppen, vi har också samarbetat här i SKR tidigare.

Och vi har ju lång erfarenhet av samarbeten, så det här kommer att fungera.

[Transcript] Dagens Eko / MP-toppens kontroversiella framgångssaga - splittrar väljare och parti

Hur upplevde du den här träffen?

Jag tyckte att man själv nästan blev obekvämt när man tittade på den. Det där är ett klassiskt ögonblick faktiskt.

Märtas Stenevi var så tydlig i sitt kroppsspråk, och även det hon sa.

Det var helt uppenbart att hon inte ville ha honom vid sin sida som språkrör.

Hur ser du det på kroppsspråket?

Hon ville till exempel inte svara på de här frågorna om hur deras samarbete skulle gå.

Hon sa ganska tydligt att det blir nu Kongressen som får fattar det här beslutet.

Hon nämnde inte hans namn överhuvudtaget och sen logg hon ett väldigt ansträngt leende.

För nu har du ju berättat historien om Daniel Heldén på olika sätt lyckats splittra stockholmarna i frågor som rör trafik och bilism och sådär.

Vad är det som gör att han splittrar då, vad det verkar även partikollegor nu?

Han är stridbar, han har väldigt mycket självförtroende.

Han är väldigt tydlig med vad han vill, att han vill att miljöpartiet ska vara ett miljöparti.

Man ska fokusera på miljöklimat, man ska inte prata så mycket om annat.

Vilket andra i partiet vill, Märtas Stenevi till exempel.

Han är också väldigt tydlig med att han vet vilken strategi som kommer att fungera.

Märtas Stenevi kanske brinner egentligen mer för jämlikhet och sociala frågor om någon dragit partiet klart åt vänster i sådana frågor.

Medan då Daniel Heldén har intagit en ståndpunkt som vi har hört.

Att miljöpartiet ska kunna samarbeta åt både vänster och höger bara man får ut så mycket klimat och miljövinster som möjligt ur det hela.

Men hur verkar han i det här läget om när det just stormar rejält, är han fortfarande sådär kaxi som du har beskrivit om?

I flera intervjuer har han varit det. Han har ett väldigt gott självförtroende.

Han säger att han vet hur man ska kommunicera partiet, klimat och miljöpolitik.

Och under förstått vet inte de som sitter i ledningen nu.

Och när det gäller det här som vi pratat så mycket om på senare år i svensk politik, hur man ska lyckas bilda regeringar och koalitioner.

Om vi då har en person som uppenbarligen har kunnat samarbeta åt höger.

Tänker du någonting kring ett miljöparti som kan vara berätt och göra det också?

Ja, alltså om han får märta stenen, vi har övriga partiet med sig på att göra en tillbaka gir, så tror jag inte alls att det är uteslutet för honom.

För att det var ju så här att Gustav Fredolin till exempel en gång utropade att miljöpartiet skulle bli det tredje blocket i svensk politik.

Detta var 2014 och då var det ju med syfte att man skulle vara en mittenkraft som kunde idka utpressning åt båda hållens och på så sätt förhandla till sig bättre politiska framgångar.

Och det där har ju varit Heldéns filosofi på det lokala planet.

Nu säger Daniel Heldén dock nej till samarbete, inte bara med Sverddemokraterna, utan också med Moderaterna och Kristdemokraterna på riksnivå.

Och det beror enligt honom då på att de partierna har gjort så stora positionsförflyttningar i frågor som migrationspolitik och så vidare, så att det blir helt omöjligt att samarbeta med dem.

Så därmed kan man egentligen hävda, menar jag att det går inte att klassa honom som högesböcker

[Transcript] Dagens Eko / MP-toppens kontroversiella framgångssaga - splittrar väljare och parti

som vissa försöker göra.

Vissa försöker liksom klistra på honom en högre etikett som kanske inte riktigt är giltig längre. Det här är för sig då att dämna ut Moderaterna och Kristdemokraterna kan ju naturligtvis vara en strategi i ett sätt att bli mer omtyckt av partivänsten inför det här språkarevschvalet.

Och en sista fråga är den här statyn där han i bransch står på en elsparkcykel. Vet du vad som hände med den till slut?

Ja, det vet jag. Den auktionerades ut till förmån för musikhjälpen och den köptes för 13 000 kronor av elsparkcykel för ett taget voj.

Och den fick enligt dem själva en hedersplats i deras lokaler.

Tack så mycket, illena.

Tack.

Och det var allt från Dagens Eko. Vi hörs igen imorgon.

Programledare var Robin Olin, gäst Helena Gisén och producerade jordekal Kadhammar.

Mila oss gärna på dagenseko.se.